

Tâi-oân-jī 台灣字

雙月刊 NO. 17
2025.09

Hòk-khan-hō

復刊號 Tâi-oân-jī

Lòk-thìong ê lâu-hòe-á

Khó lûn Mũi-lêng

Pài tàⁿ ê sim-sek tái

Kò-chhiú

Siah bé-chî

Lîm Chong-hiân

Tiòh-siang ê lâi-hiòh

Lahjih

記持 ê pā-pu-á 聲

Khó Chêng-soat

活動報導 Bûn Têng

- 成大台語師資班連sòa三年
教師甄選tiòh冠軍

314台灣詩人節專欄

- 313 Kì-liām-jit 吳孟芯
- 舞 台 李宜軒
- 天 光 黃苡晴

Sêng-tâi Tâi-gí Su-chu-pán
成大台文系台語師資班
DEPT OF TAIWANESE LITERATURE, NCKU

KIONG-HÍ 通過2025年

教師檢定

／大學部
林芷妤 姚卓鈞

／台語師資班
黃美惠 | 自費二期

教師甄選

chiân'做台語專任老師

／研究所
許珮旻.....彰化縣花壇國中

／台語師資班

康順添 | 公費二期.....桃園市
葉佩瑜 | 公費三期.....新北市土城國中
白祐瑄 | 公費三期.....台南市南新國中
許琬琪 | 自費一期.....台南市大橋國中
謝育光 | 自費一期.....台北市・台南市
張吟平 | 自費一期.....高雄市

◆ Siōng堅強ê專、兼任台語師資陣容

◆ Siōng豐富多元ê課程規劃

◆ 結合學校、社會資源kap永續發展ê理念

◆ 學員有強烈ê台語使命感

甘為霖班學員kap授課老師
成大台語師資班 2025年6月結業

／大學部

林可鈞.....台中市豐原國中
許聖龍.....新竹縣竹北國中
林鈺翔.....台南市大灣高中

蕭喻嘉 | 自費一期.. 高雄市文山高中國中部
林湘澄 | 自費一期.....台南市新市國中
吳美臻 | 自費一期... 高雄市私校專任教師
陳靜怡 | 自費二期.....新竹縣忠孝國中
洪子絜 | 自費二期.....台南市安南國中

成功申請轉任

校內台語教師

／台語師資班

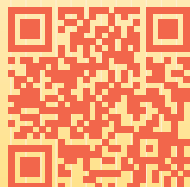
蔡宜婷 | 公費一期.....嘉義縣
蔡菽娟 | 公費三期.....嘉義縣
蔡孟欣 | 公費三期... 台南市新化國中
黃詩維 | 公費三期... 彰化縣竹塘國中

恭喜

成大台語師資班

連sòa三年教師甄選

全國第一

2025年詳細報導

馬雅各班學員kap授課老師
成大台語師資班 2025年6月結業

Siá Lán ê Kòr-sū	Lòk-thiòng ê lâu-hòe-á	Khó lûn Múi-lêng	2
	Pài tàn ê sim-sek tãi	Ko-chiáu	4
	Kap a-bú tng-khì gōa-ke-chhù	Lîm Bí-tin	7
	Siah bé-chî	Lîm Chong-hián	9
	Kái-piàn	Tân Hù-hōa	11
Lahjih Gū-giân	Tiòh-siang ê lāi-hiòh	Lahjih	14

HL

Hàn Lô bûn 漢羅文

學生朋友來寫作	我ê阿姐	杜怡庭	15
	趣味ê蘇老師	林嘉彤	15
台語詩	讀《自由的滋味》——彭明敏教授轉折人生	陳俐雯	16
寫Lán ê故事	對白話字〈Ka-hô bân-sū sêng〉看中國「盜版始祖」文化	杜仲奇	19
	記持ê pā-pu-á聲	Khô Chêng-soat	21
台語小說	阿郎 (11)	做工á人	23
活動報導	成大台語師資班連sòa三年教師甄選tiòh冠軍	Bûn Têng	25
314台灣詩人節專欄			
	313 Ki-liām-jit	Ngô Bêng-sim	27
	舞台	李宜軒	29
	天光	黃苡晴	30

Hong-bîn Kòr-sū

國立成功大學台文系台語師培畢業生(包含學士後學分班)今年度(2025)計共有15名學員通過各縣市教師甄選考tiâu專職中學台語老師,連sòa三年chiâ做全國台語師培大學ê第一名!封面圖片今年6月結業ê成大台語師資馬雅各班學員kap授課老師。

總編輯 Chiūn Ūi-bûn

編輯委員 · Chiu Têng-pang · Hô Sîn-hân · Koa Khá-lê
 · Koeh Jūn-têng · Masao Tân · Tân Bêng-jîn
 · Tân Kim-hoa · Tēⁿ Si-chong · Teng Hông-tin
 · Tiuⁿ Hák-khiam · Tiuⁿ, Hók Chú

執行編輯 Tēⁿ Tì-têng

美術編輯 Hôa-jîn Sī-kak Siat-kè

文字校對 · Chhòa It-bîn · Í Giòk-ngô · Tiuⁿ, Hók Chú

發行單位

獎助單位

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe
 Taiwanese Romanization Association
 台灣羅馬字協會

台文筆會
 Tâi-hân Pîi-hōe
 Taiwanese Pen

Tâi-gí Ki-kim-hōe
 蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
 Taiwanese Foundation

郵政劃撥捐款

帳號 / 31645936

戶名 / 社團法人台灣羅馬字協會

Nā beh收tiòh紙本台灣字雜誌, 歡迎
 自由樂捐。捐款請註明「捐台灣字雜誌」

本雜誌獲 國立臺灣文學館「優良文學雜誌」補助

國立臺灣文學館
 National Museum of Taiwan Literature

<https://pen.de-han.org/taioanji>

Open access 網路電子版&
 文章投稿請掃QR code

Nā有任何問題

歡迎來 phoe: taioanjitauko@gmail.com

Tel: 06-2089803

Lòk-thìòng ê lāu-hòe-á

Khó-lūⁿ Múi-lêng

Lī-khui kờ-hiong 20 tang, siōng kī-thāi=ê tō sī tng-khì kờ-hiong tō-ká, ũ-thang chò kúi-nā kang “ma pâu”, hēng-hok koh boán-chiok, ták-kang chiáh hō pui-pui kék hō thui-thui.

Tī āu-thâu, góa mā piàn-chò iù gín-á. Piàn-nā khòaⁿ a-bú leh bô-êng, tō tī i ê sin-piⁿ tòe-chēng tòe-āu, thó beh chiáh hó-liāu, sai-nai i ká góa chò sin-saⁿ.

Í-keng chấp gōa tang m̄-bat bé saⁿ, lóng sī chhēng a-bú pài ê khin-sang sǎⁿ-khor. Chūn--nī in-ūi gín-á tōa-hàn, ũ ki-hōe chhut-lâi chiáh thâu-lō, thé-giām chit-giáp hū-lú ê chu-bī. Khin-sang ê chhù-lāi saⁿ bô kài sek-háp, chí hó chhiau 30 tang chēng khah chēng-sek ê hók-chong chhut-lâi. Bô-gī-ngō sī-kan ũ-iaⁿ bô-chēng, he siāu-liân cha-bó gín-á khoán-ê, góa í-keng m̄-káⁿ chhēng--ah. A-bú ê chhiú-gē beh chò gōa-khì ũ-pān ê saⁿ mā sī bô bŭn-tê, chí-sī ài khai khah-chē sī-kan.

Góa siūⁿ-kóng bóng sai-nai khòaⁿ-māi. A-bú chhím-thâu ká góa kī-choát, ìn kóng: “He bô kúi-khor gín-á, khì bé bé--leh tō-hó--lah. Góa kiaⁿ ká lí chò bô hó-sè bē-khòaⁿ--tit.”

Góa ká an-tah bián hoàn-ló, bô-kàu gōa-khì góa káng-khoán ē-tàng chò piàn-saⁿ chhēng--lah! Bô kờ-lū tō khah-hó chhun-kha chhut-chhiú--ah. Chit-su chit-su, pí tiām-thâu khah chhia-iaⁿ tō ũ. Hō góa ták-kang chhēng kah chin phāⁿ, koh m̄-bián hoàn-ló kap lāng “choáng san”, chin-chiàⁿ hó-miā kah.

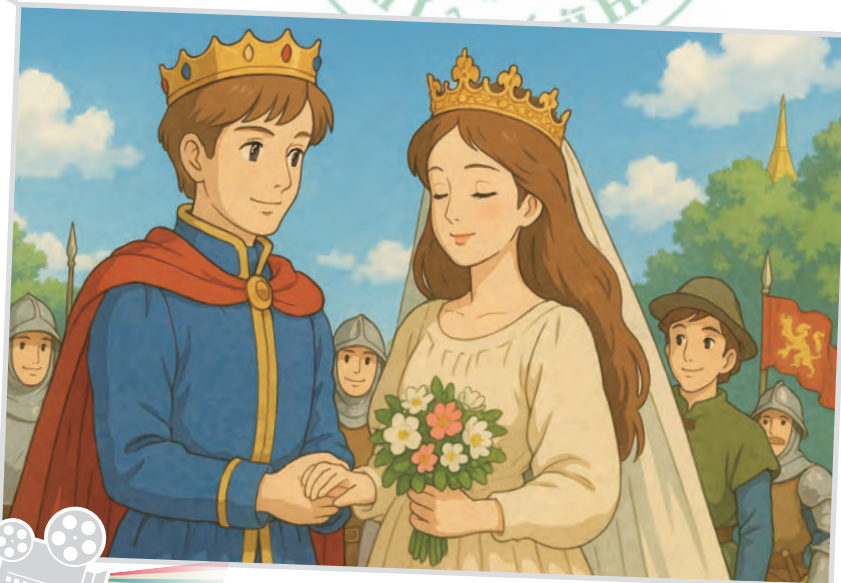
Góa chin kah-ì a-bú chiáh-lāu tui ka-kī seng-oáh ê an-pài, ták-jit thau-chá hām chit-tin lâu-lāng-phōaⁿ khì ũn-tōng, chit lé-pài ũ kúi-jit-á khì chò-saⁿ, ũ-êng tō lâi chhài-chhī-á, hī-chhī sēh-sēh--leh, khoán sit-chai tng-lâi chú, gián-kiù sin chhài-sek.

Lāu-hòe-á lāng to 70 gōa-gōa, mā bô kiaⁿ kan-khó. Chēng kui-tang koh khì chham-ka khó tō-chí chip-chiàu, hoat-hui i ê choan-

tióng. Hiân-chhú-sī mā kò-tēng
tī siā-khu chò chī-kang, ūi lâu-
lâng chú-chiáh, khoán tióng-pòe
ê piān-tong. Kiàn-nā chit ūi chu-
chhim chóng-phòe-sai chhoân chit
chhut chhài, tàk-ke lóng o-ló kah
tak-chih. Chit-tin siàu-liân a-bú
sio-cheⁿ beh chhiáⁿ i thoân-siū
kang-hu. I mā bô khng-pō, jiāt-
sim thoân-siū. Só-í chhù--nih tiāⁿ
ū hák-seng, tô-tē sàng lâi hō siān-
pái chhi chu-bī ê hó liáu-lí thang
phīⁿ-phang.

In-ūi chú-chiáh thong-lâng o-ló,
miâ-siaⁿ thau siā-khu. Chêng
nng tang koh hōi lāng iau-chhiáⁿ
chhut-kok pāk chāng kàu-hák.
Kiáⁿ-jī-sī-sè lóng khoe kóng a-má
pāk chāng pāk kah chhut-kok pī-
sai, ū-kàu kong-êng=ê.

A-sun=ê tàk chōa tng-lâi kàu-ūi,
chit-ê jip-mng tō ū phang-kòng-
kòng ê bī chhèng jip phīⁿ-khang.
Sun-á sūi-ê á sūi-ê put-sī to su-su-
liām-liām beh tng-lâi hiáng-siū
a-má “ài ê liáu-lí.”

英國 Gín-á 古

做工人台語工作室

Pâi tàⁿ ê sim-sek tãi

Kò-chiáu

Táⁿ-káu kà-jit ũ kài chē Kà-jit Chhī-á, in chú-iàu tòh sī hioh-ká ê sī chiah ũ teh khui. Sió-mōe put-sám-sī ē khi pâi-tàⁿ, góa nā ũ-êng mā ē khi ka tàu-kha-chhiú.

Ũ 1-ê chhī-á ē-tàng bē jī-chhiú-hòe, àh-sī ka-tī chhù--nih bô teh iōng ê mih-kiāⁿ. Chit ê chhī-á ũ chin chē tōa-lâng ē chhōa gín-á tàu-tin khi pâi-tàⁿ, hoân-sè sī beh hō sī-sè thē-chá thē-giām bé-bē chit kiāⁿ tãi-chì. Tī chit ê chhī-á tiāⁿ-tiāⁿ ē ũ chhù-bī ē tãi-chì hoat-seng.

Ũ 1-hòe, 1-ê khòaⁿ--khí-lâi kán-ná thak iù-tī-hng ê cha-bó gín-á, thng-chiah-kha, cháu-lâi goán tàⁿ-á thau-chêng khòaⁿ chhit-thô mih-á. Góa khòaⁿ i bô chhēng ê, tòh ka mng: “Me-me, lí thài ē bô chhēng ê?” I bô kã góa in, kan-na chù-sim teh chhōe khòaⁿ kám ũ i beh bé--ê bô. Kòe 1-sī-á, giáh-thau kã góa khòaⁿ, chhiú thēh 1-ê chhit-thô-mih, mng góa gōa-chē chiⁿ. Góa ka kóng liáu-āu, i kã chiⁿ hō--góa, tòh sūi cháu--ah. Góa sim-lâi siūⁿ-kóng, che ún-tàng sī hām in sī-tōa lâi pâi-tàⁿ--ê.

Koh kòe 2, 3 tiám-cheng, hit ê gín-á koh cháu--lâi. Chit tâu tòh ũ chhēng ê--ah. Kāng-khoán koh bé 1-hāng chhit-thô mih-á. Góa tit-chiap ka mng: “Me-me, lí kám-sī lâi pâi-tàⁿ--ê?” I in: “Sī”. Góa koh mng: “Hām siáng chò-hóe lâi--ê?” I: “Ma-ma”. Góa: “Ma-ma bē siáⁿ-hòe?” Khó-lêng sī i kám-kak kah góa ũ khah sèk, bē seⁿ-hūn--ah, sớ-pái ka mng, i khah beh in. Ũ kã góa kóng in ma-ma sī bē siáⁿ, tàⁿ-á pâi tī toh liáu-āu, tòh sūi cháu, bô koh kah góa ke kóng-ōe.

Kòe chit-tah-kú-á hit ê cha-bó gín-á koh cháu--lâi, chhiú thēh tú-chiah i bé--ê, koàn ke-kui ê sè ki hong-tâng. Khòaⁿ tiòh góa, sūi kã góa mng: “A-î, che beh án-chóaⁿ iōng? Góa ê ke-kui koàn bē khí--lâi.” Góa kã hong-tâng thēh kòe-lâi khòaⁿ. Hong-tâng khòaⁿ--khí-lâi bô bün-tê. Góa chhi koàn, koh chin-chiàⁿ--ê, ke-kui koàn bē khí--lâi. Sió-mōe tī piⁿ--á khòaⁿ--tiòh, kóng: “Lí koàn siuⁿ bân, ài koàn khah kín--leh.” Góa kã koàn hong-tâng ê sok-tō ka khah kín--leh, ke-kui tòh tàuh-tàuh-á piⁿ tōa-liáp--khí-lâi. Goân-lâi sī in-úi thih-bé ê lián-á ũ 1-ê

khì-m̄ng, i ē-tàng phiah-bián lián-á ê hong cháu tng-lâi hong-tâng. Ân-ne tòh ē-tàng bân-bân-á koàn-hong. Ke-kui-á bô hit ê khì-m̄ng, só-pái tòh ài it-tit koàn-hong, nā-bô ke-kui-á ê hong tòh ē cháu tng-khì hong-tâng lâi-té.

Keng-kòe goán ê kái-soeh kah chhi hō i khòaⁿ liáu-âu, góa kā hong-tâng hêng--i. I chiap kòe chhiú sùi chhi, mā sūn-lī kā ke-kui-á koàn-hong koàn--khí-lâi-ah. I mih-kiāⁿ thêh--leh, hoaⁿ-hoaⁿ-hí-hí tng-khì--ah.

Chit ê chhi-á pài-tàⁿ ê sī-kan kàu e-pō 6-tiám. Chha-put-to tī 4-tiám khah ke ê sī, tòh ē thiaⁿ-tiòh hia tòe sī-tōa lâi ê gín-á leh hoah kóng: “A-chek, a-î, kín lâi bé--oh. Góa bô siūⁿ-beh koh kā mih-kiāⁿ chah--tng-khì-ah.” Nā sêh chhi-á ê lêng thiaⁿ--tiòh lóng ē chhiò--chhut-lâi, kám-kak kài sim-sek.

Chiah thiaⁿ-tiòh ū gín-á án-ne hoah niâ, hit ê lâi bé 2-pái chhit-thô mih-á ê cha-bó gín-á iû-koh lâi--ah. I koh bé 1-hāng chhit-thô-mih. Hit kang i chóng--ê kiōng--ê lâi 4-piàn. Góa kap

sió-mōe teh ioh, hit ê gín-á kám sī sī-tōa ū hām i iok-sok, i ài seng kā i ê mih-kiāⁿ bē--chhut-khì, chiah ē-sái iōng hia ê chiⁿ koh-khì bé i kah-ì ê mih. Ân-ne tòh ē-tàng lí-kái kóng, i sī án-chóaⁿ beh hun 3-pái lâi bé, m̄ sī 1-pái bé 3-hāng.

Ū-sī-á mā ē khòaⁿ tiòh 1-ê tōa-lâng chhōa 2, 3-ê gín-á teh sêh chhi-á. Tāk ê gín-á lóng ū 1-ê sè-ê chiⁿ-tē-á. Sī-tōa ē tī lâi-té khng kóa chiⁿ. Gín-á ē-tàng thêh hia ê chiⁿ bé mih-kiāⁿ, chiⁿ nā khai liáu, tòh bē-tàng koh bé--ah. M̄-koán gín-á án-nóa hoe, sī-tōa lóng bē koh bé.

Bat ū 1-ê ma-ma chhōa 1-tùi chiá-tē-á, in khòaⁿ--khí-lâi kék-ke sī thak iù-tī-hng niâ-niâ, hoân-sè sió-tī iáu-bē thak--leh. Sió-tī chē tī gín-á chhia téng-bīn, tōa-chí ku tī 1-ê kheh-á thau-chêng. Hit ê kheh-á té--ê sī 1-chióng kiò “khióng-liông-nng” ê chhit-thô mih-á. I háp--khí-lâi sī 1-liáp nng, phah-khui sī 1-chiah khióng-liông. Bô-kâng sek-chúi ê nng, khióng-liông mā bô-kâng. Chit lô chhit-thô-mih ē khah khih-ín cha-pō gín-á, cha-bó gín-á khah bē khi

khòaⁿ. Sớ-pái hit ê tōa-chí ku tī hia 1-liáp 1-liáp kā khióng-liông-nng phah-khui, koh sùi-ê-á sùi-ê thèh khí-lâi khòaⁿ. Góa tām-pòh-á hòⁿ-hiân chǎaⁿ khi khû tī i ê piⁿ--á, ka mng: “Me-me, lí kám sī teh siu-chíp choân-pō ê sek-chúi?” I pháiⁿ-sè, bô kā góa ìn, sùi oát-thâu khòaⁿ in a-bú. In a-bú kā góa ìn kóng: “In-ũi sek-chúi siuⁿ chē, i teh keng khòaⁿ beh bé tó 1-liáp. Tì-tì í-keng keng hó--ah.” Kòe 1-sī-á, i chhiú thèh 2-liáp bô-kâng sek-chúi ê khióng-liông-nng, sè-sè siaⁿ mng in a-bú: “Góa kám ē-sái bé 2-liáp?” In a-bú ìn: “Khòaⁿ lí ê chíⁿ kám ũ kàu hù? Ài 2-ê tōa--ê oh.” Hit-ê cha-bó gín-á thèh 2-ê chấp-khơ hō góa liáu-âu tòh hoaⁿ-hí kap sī-tōa lī-khui--ah.

Mā bat ũ 1-ê khòaⁿ--khí-lâi chhaput-to 3, 4-hòe ê cha-pơ gín-á tī gún ê tàⁿ-á thâu-chêng, it-tit kā in a-bú kóng: “Góa beh bé che, góa beh bé che.” Góa khòaⁿ i chhiú thèh 1-ê té sè-sè ê ang-á ê kheh-á. Put-jī-kò hit ê a-bú ìn kóng:” Lí í-keng bé chiok chē chhit-thô mih-á--ah. Chíⁿ khai liáu-liáu--ah. Bē-sái koh bé--ah. Lâi

tng.” Thiaⁿ tiòh a-bú án-ne kóng hit ê cha-pơ gín-á chǎaⁿ háu--chhut-lâi, koh ná háu ná kóng:” Góa beh bé che, góa beh bé che.” A-bú kóng: “Bē-tàng bé, mih-kiāⁿ khng--leh. Lâi tng.” A-bú oát-thâu tòh kiāⁿ, gín-á ná háu ná khòaⁿ a-bú it-tit kiāⁿ--khì. M̄-kam chhiú--nih ê mih-kiāⁿ koh khòaⁿ a-bú jú kiāⁿ jú hng. Bô-nāi chi hā, ná háu ná kā mih-kiāⁿ khng--tng-khì. Khng ê sớ-chāi m̄ sī pún-té thèh ê ũi-tì, i hoat-hiân liáu-âu koh koai-koai-á kā mih-kiāⁿ khng tng-khì pún-té ê ũi-tì. A-bú bô in-ũi gín-á háu àh-sī hoe, tòh thò-hiáp hō gín-á bé. Gín-á mā bô in-ũi a-bú bô hơ bé mih-kiāⁿ, tòh kā mih-kiāⁿ ơ-pèh khng. Piáu-sī chit ê ka-têng ê kàu-iók kài chán.

Án-ne ê hong-sek ē-sái hō gín-á haksíp tiòh kóng, m̄ sī ták hāng kah-ì ê mih-kiāⁿ lóng ài bé. Chíⁿ sī iú-hān--ê, nā khai liáu tòh bô--ah. Sớ-pái ài òh ē-hiáu khng-chè ka-tī, chin-chiàⁿ siūⁿ-beh ài, àh-sī kóng chin-chiàⁿ ũ su-iàu--ê chia h lai bé. Án-ne mā chia h bē chhù-lâi tún kah kui chhù-keng, lóng-chóng sī bô-lō-iông ê mih.

Kap a-bú tng-khì gōa-ke-chhù

Lîm Bí-tin

Goán a-bú ê gōa-ke-chhù tī Hok-liông ê soaⁿ téng. A-bú seⁿ peh ê gín-á liáu-āu, khah bô-êng, bô thang tiāⁿ-tiāⁿ tng-khì gōa-ke-chhù.

Kì-tī tiong, góa iáu-bē thak sió-hák ê sī, góa tòe goán a-bú ùi Khong-á-liâu chē hóe-chhia kàu Hok-liông lóh chhia. Ài kiáⁿ nng tiám gōa cheng, chia^h ē kàu gōa-kong gōa-má ê chhù. Goán a-bú bé chin chē mih-á, kī-tiong góa khòaⁿ tiòh kúi nā pau nā-sek liang-liang ê thng-á kap chit áp âng-âng ê thih áp ê nng-kng. Goán a-bú kóng che beh hō a-kong--ê, a-kong í-keng lāk-cháp hòe. I nī-hòe tōa, bô siáⁿ chhui-khí. I ài chia^h chit nng khòaⁿ kap thng-á, a-bú kiò góa bē-sái ká a-kong thēh mih-kiáⁿ chia^h.

Goán kap goán a-bú phāiⁿ tōa pau sè-pau, ùi Hok-liông hóe-chhia-thâu lóh chhia, kiáⁿ-lō óng soaⁿ-téng khì. Iân lō ù chin chē lāng tui goán a-bú kóng, A-chù, lí chhōa cha-bó-kiáⁿ beh túiⁿ-khì āu-thâu-chhù hioh? Goán a-bú lóng chhiò-chhiò-á kóng: “Sī lah, siūⁿ chhù à.” Kiáⁿ kàu lóng bô khòaⁿ tiòh lāng ê só-chāi, goán a-bú chhiūⁿ koa hō góa thiaⁿ, kiám-

khin góa ê kiaⁿ. Goán pōaⁿ-soaⁿ kòe-niá, keng kòe sè-sè-tiâu-á ê soaⁿ-lō, a-bú kóng lán ài giáh kùn-á lòng lō, kiaⁿ ū chōa.

Iân lō kan-na goán nng ê lāng, thiaⁿ tiòh lāi-hiòh kap chin chē chia^u-á leh kiò. Góa ū tām-pòh-á kiaⁿ, a-bú tōa-siaⁿ chhiūⁿ koa lāi an-ùi--góa. Kiáⁿ chiok kú, lòh-bóe kàu a-kong ê chhù. I sī tih soaⁿ-téng, hù kīn koh ū chit-keng chhù, lāi-té tōa chit ê siang-chhiú kan na chhun tò-chhiú ê í-pô. Goán a-bú kóng í-pô tī siâu-liân ê sī, i ê chiaⁿ-chhiú khì hō chōa ká--tiòh, in-ùi soaⁿ-téng bē hù khì hō í-seng khòaⁿ, i ê lāu-pē tō giáh chhā-to ká chiaⁿ-chhiú tok-tūiⁿ lāi pó-choân sīⁿ-miā. I bô kiāt-hun, pē bú kòe-sin liáu, tō ka-kī seng-oáh.

Góa khòaⁿ tiòh í-pô iōng tò-chhiú teh sé-saⁿ, tui i ê ióng-kám chin pōe-hók. Goán a-má khòaⁿ tiòh góa chin hoaⁿ-hí. Góa kiò a-kong, a-kong lóng bô hoán-èng. A-bú kóng: “A-kong chìn-chêng hoat-sio, bē-hù khì hō í-seng khòaⁿ, hīⁿ-khang sio hāi--khì, ài tī i ê hīⁿ-khang kīⁿ kóng, i chia^h ū thiaⁿ--tiòh.” Góa tī a-kong ê hīⁿ-

khang kīⁿ tōa-siaⁿ kiò a-kong, a-kong
chhiò-chhiò-á bong góa ê thâu, kóng:
“Gōng-sun, lí beh chiáh thng-á--bô?”
Góa tìm-thâu, a-kong tiòh thèh thng-á
hō góa chiáh. Thng-á liang-liang chìn
sòa-chhiù. Kòe bô-gōa-kú, a-kong koh
mng góa: “Lí beh chiáh nng-kng--
bô?” Góa mā tìm-thâu, a-kong tō thèh
nng-kng hō góa chiáh.

Nng kang liáu-āu, góa kap a-bú tng
kàu Khong-á-liâu, a-bú ká góa kiò khi
mē, kiò lí mài ká a-kong thèh mih-
kiāⁿ chiáh, lí koh kóng bē thiaⁿ. Góa

ká a-bú kóng, góa bô ká a-kong thèh
mih-kiāⁿ, sī a-kong thèh hō góa ê.

Lú lāi lú tōa-hàn liáu-āu, góa siūⁿ
khí chit kiāⁿ tãi-chì, chiah liáu-kái
goán a-bú ê hàu-sim. Hit tong-sī,
soaⁿ-téng bé mih-kiāⁿ bô hong-piān,
chhù lāi koh bô chíⁿ, góa ná-ē hiah
iau-kúi, m-bat tãi-chì--leh.

Góa kin-nī gō-cháp-it hòe, siūⁿ khí
hit ê chhiò-chhiò ê a-kong kap iú-
hàu ê a-bú. In tī lēng gōa chit ê sè-
kài, m-chai hó--bô?

台文雞絲麵

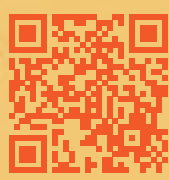
PhahTaigi 台語輸入法 + ChhoeTaigi 台語辭典

講者：Hê-bí 台文雞絲麵發起人

奇月基礎場
完全免基礎，來體驗PhahTaigi台語輸入法。

雙月進階場
Ài有台語羅馬字基礎，來學習PhahTaigi台語輸入法、ChhoeTaigi台語辭典ê使用技巧kap撇步。

活動細節請關注
「台文博覽會」官方Linktree
<https://linktr.ee/taibunexpo>

利便台語文
學習好ke-si!

Siah bé-chî

Lîm Chong-hiân

Bé-chî tùi chiâⁿ-chê lāng lâi kóng sī chit-ê chiâⁿ chheⁿ-hūn ê sū, sīm-chì oân-choân m̄-bat thiaⁿ--kòe. Tân-sī tùi góa lâi kóng sī kì-tī chin chhim ê chit-chióng lông-sán-phín.

Góa sè-hàn tòa tī Hūn-lîm ê chng-kha. Sè-hàn ê sī chhù-lāi khoân-kéng m̄-sī chiâⁿ-hó, koh ka-siōng ū 5 ê tng-leh thak-chheh ê gín-á. Ták-nī kàu kôaⁿ--lāng kui káu-chàu tō-ài chò-hóe siah bé-chî. Hiàng-sī bé-chî ê kè-siâu chiâⁿ hó, thiaⁿ-kóng lông gōa-siau khi Jit-pún. M̄-koh bé-chî sī chit-chióng chiâⁿ chhō-tāng koh káu-kang ê chok-bút, ài sūi-liáp-á ùi thô--nih kút--chhut-lâi. Koh ài thêh khi pài-chúi-kau sé hō chheng-khì, chia-koh thêh tng-khì chhù--nih siah phoe. A-pah kap a-bú hū-chek iōng to-á khi thau-bóe. Gún 5 ê gín-á hū-chek siah tiong-khō. Chit-sī kha-chhiú chē tō piàn-chò gún ê iu-sè. Ták-kang lông siah kah saⁿ-kiⁿ-pòⁿ-mī, liân pàng-kà mā bô hioh-khùn. Kui-ê hioh-kôaⁿ lông leh siah. Há-khau ê kong-khò lông seng khng chit-piⁿ, bô siáⁿ-mih sī-kan thak, kan-nā kòe-nī hit kúi-kang hioh-khùn. A-bú

tiāⁿ-tiāⁿ kā gún kóng bē bé-chî ê chīⁿ sī beh hō gún chù-chheh kap kòe-nī ēng--ê. Hit-ê sī-chūn m̄-bat tãi-chì ê góa lông-mā chiok him-siān chhù-lāi m̄-bián siah bé-chî ê tông-chhong.

Hit-ê sī-chūn ê góa chiâⁿ thó-ià siah bé-chî, in-ūi kám-kak chiâⁿ kan-khó. Ū-sī chng-thau-á koh siah kah tōa-khang-sè-līh, lâu-hoeh-lâu-tih, ka-chài ū lāng hoat-bēng chit-chióng chng-thau-lok-á lâi pó-hō chng-thau-á. Siah hó ê bé-chî tō ē thêh-khì kau-hō chng-lāi chit-ê seng-lí-lāng, ē-kì-tit i lông-ē chhē kok-chióng lí-iū ah-kē siu-káng ê kè-siâu, chhiūⁿ siuⁿ sè-liáp iah-sī bô-siah chheng-khì.

Siōng hoaⁿ-hí--ê sī àm-sī siah oân beh hioh-khùn ê sī-chūn, a-bú ū-sī ē hō gún chit-lāng phau chit-pau phau-mī chò siâu-iā. Hit-tang-chūn chhù--nih lông ē bóe chit siuⁿ khng-leh, kôaⁿ--lāng àm-sī ū chit óaⁿ sio-sio ê phau-mī tō kám-kak chiâⁿ hēng-hok--ah.

Sui-jiân sè-hàn hit sī chin bô kah-ì siah bé-chî, kám-kak chiâⁿ thiám, tân-sī chit-ke-hóe-á ūi-tiōh ka-tēng

chò-hóe phah-piáⁿ ê kòe-têng, soah
hō chit-ke-hóe-á piàn-kah lú kàng-
sim. Gín-á ê kám-chêng mā tèk-pià^t
hó, kēng-ka chai-iaⁿ thàn-chiⁿ ê kan-
khó. Chit-má siūⁿ--khí-lâi, hiàng-sí
ê kan-khó lóng chiâⁿ-chò chiàng-sí

ê kam-tiⁿ, mā chin-sim kám-siā bé-
chî pòe-phōaⁿ gún tau tō -kòe ê hit
kúi-nî.

多一份語言證照
多一份就業及升學加分機會

全民台語認證
Choân-bîn Tâi-gí Jīn-chèng

2025
秋季考試

考試日期 11.29 拜六

每年舉辦2次

網路報名 第一階段網路報名 9.1~9.30
第二階段通訊報名 10.13~10.17

第一階段網路報名人數未額滿，將公告於本中心官網並開放下載通訊報名相關文件；若網路報名已額滿，則不再開放通訊報名。

詳情請參閱官網資訊及報名簡章
<https://ctlt.twl.ncku.edu.tw/gtpt>
E-mail: tgpomia@gmail.com

洽詢聯絡

Tel: 06-2387539
Fax: 06-2755190

主辦
單位

Tâi-oân Gí-bûn Chhek-giām Tiong-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe
Taiwanese Romanization Association
台灣羅馬字協會

Tâi-gí Ki-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

KỶ THI NĂNG LỰC TIẾNG VIỆT QUỐC TẾ
INTERNATIONAL VIETNAMESE PROFICIENCY TEST

網路報名 9.23~10.24 考試日期 11.22 六

<https://cvs.twl.ncku.edu.tw/ivpt/> 相關詳情請參閱官網資訊

主辦
單位

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU VIỆT NAM
國立成功大學 越南研究中心
NCKU Center for Vietnamese Studies

社團法人台越文化協會
Hiệp Hội Văn Hóa Việt Đài
Association for Taiwanese and Vietnamese Cultural Exchange

Kái-piàn

Tân Hù-hôa

Chū sè-hàn, góa tiòh tùi góa ê ka-têng iū-ài iū-hūn. Goán tau lóng-chóng ū sî ê gín-á. Góa ê pa-pa tī góa kok-tiong saⁿ-nî-á tō kòe-sin à. Góa ê ma-ma bô koh kè. Pêng-siông-sî-á i tû-liáu ài khoán chhù-lâi, koh-ài bô-êng thàn-chîⁿ chhī gún sî ê gín-á. Hiaⁿ-tī chí-moē tiāⁿ-tiāⁿ ūi-tiòh chit-kóa sió-khóa-tāi oan-ke. Ìn-siông tiong, gún ma-ma bô hit-ê Bí-kok sî-kan liáu-kái gún chit kúi-ê gín-á tàu-té sī teh oan siáⁿ. I mā bô hit-ê nãi-sèng thiaⁿ gún chit-ê chit-ê kā i kóng gún hoat-seng siáⁿ-mih tãi-chì. Tiāⁿ-tiāⁿ sī choân-pō ē gín-á lóng mā. Gâu ìn-oē=ê tiòh sī thó-phoê-thiāⁿ. Góa tú-hó tiòh-sī hit-ê gâu ìn-oē=ê. Tiāⁿ-tiāⁿ lóng kóng kah hō i chiok siūⁿ-khì. Tân-sī koh bô-hoat-tō kóng ē iāⁿ=góa. Chòe-āu, góa tong-jian ài ūi-tiòh ka-kī ìn-oē ē thài-tō hō i siu-lí kah kim-sih-sih.

Chit-piàn koh chit-piàn, goá kám-kak góa ū chiok-chòe úi-khut, bô-hoat-tō lí-kái góa ē ma-ma sī án-chóaⁿ bē-tàng khiā tī góa ē lip-tiūⁿ. Góa beng-beng bô m̄-tiòh, sī

án-chóaⁿ chòe-āu lóng ē piàn-chò góa ē bûn-tê? Pát-lâng ē pē-bú kám mā-sī án-ne tui-thāi in ē gín-á? Múi-chit-kái góa lóng chiok hi-bāng góa ē a-bú ē-tàng khah kong-pēⁿ--ê, mài tak-piàn lóng-sī góa m̄-tiòh, chí-sī tiāⁿ-tiāⁿ lóng-sī sit-bōng siu-soah.

Tui goá ē ma-ma lâi kóng, góa èng-kai sī hō i kám-kak siông thâu-thiāⁿ ē chit-ê gín-á. Goá bē-hiáu sai-nai, koh gâu ìn-chhùi. Piān-nā hām lāng oan-ke lóng m̄-goān su. Kò-sèng chiok ngē, it-tēng kóng kah tui-hong bô ôe kóng. Chit-má hōe-sióng--khí-lâi, góa ē ma-ma chhiāⁿ-ióng tiòh góa chit-chióng gín-á chin-chiāⁿ sī sin-khó. M̄-koh, hit-tang-chūn ē góa sī bô-hoat-tō lí-kái chia=ê. Só-í, góa it-tit tui i ū chin-chē bài-oàn, mā chiok him-siān góa ē chhiú-chiok ē-tàng tui i hia tit-tiòh pí góa koh khah-chē ē koan-sim kap thiāⁿ-thàng. Tī góa ē kì-tī tiong, gún ma-ma ē tui góa kóng chit-kóa hō góa thiaⁿ--tiòh chin siong-sim ē ôe. Chhin-chhiūⁿ “Lí bô sek-háp tòa chia (chhù), in-ūi

lí kap pát-lâng lóng bē hánh.” Hèk-chiá sī “Chá-chai chū lí chhut-sì tiòh kā lí tēⁿ--sí.” Thiaⁿ-tiòh chiah-ê òe, sim-koaⁿ lâi chiok kan-khó, mā ē hoài-gī tī chit-ê sè-kài sī-m-sī bô lâng iàu-kín góa-ê chūn-chāi? Kàu góa tōa-hàn liáu-āu, góa chiah káⁿ bīn-tùi chiah-ê òe só tòa lâi ē siong-hāi kap éng-hióng.

Ū chit-kù òe kóng: “Siōng pháiⁿ io ē gín-á siōng chhiūⁿ ka-kī.” Chiàu chit-kù òe lâi khòaⁿ, góa èng-kai sī sī ē gín-á lâi khah sêng ma-ma ē hit-ê. Hôe-sióng--khī-lâi, góa kap ma-ma ē chhiong-thùt chin-chiàⁿ khah chē. Chí-sī gún ma-ma kán-ná mā m̄ chai-iaⁿ beh án-choáⁿ chhú-lí chit-khoán kàu-iók bûn-tê. Kan-na ē-tàng iōng phah mā ē hong-sek lâi chhú-lí.

Tī chit-chióng bô hông liáu-kái, khéng-tēng kap chhiong-boán phoe-phêng, chí-chek ē khoân-kèng lâi, góa kám-kak ài chiok kám-siā thiⁿ bô hō góa cháu-phian-khì. Sī ē gín-á lâi-té, góa mā-sī khah ē-hiáu thak-chheh ē chit-ê.

Hit-ê sī-tāi Tâi-oân í-keng chhui-hêng jîn-bīn it-tēng ài siū kok-siò lāk-nî, kok-tiong saⁿ-nî ē kàu-iók. Góa kám-kak ka-kī chin hó-ūn, tú hó chhut-sì tī cha-bó gín-á ē-sài khi hāk-hāu siū kàu-iók ē sī-tāi. Chhù-lāi bô-hoat-tō hō góa ē sìn-sim kap khéng-tēng, góa ē-tàng ke-kiám tui khó-chhi khó hó lâi tit-tiòh.

Sió-hāk jī-nî hit-nî, góa hō chit-ê tông-òh sái-lōng tô-hāk, soah hō tō-su gō-hōe sī góa chhōa-thâu. Tng choân-pan ē bīn kóng góa sī chit-ê pháiⁿ gín-á, ài tak-ke lī góa khah hng--ê, bián-tit hō góa chhōa pháiⁿ. In-ūi án-ne, góa bô-liâu ē sī-chūn, tū-liáu chit-ê lâng chhit-thô, mā khai-sí thak-chheh. Chin hó-ūn--ê sī, tãi-chì hoat-seng liáu-āu ē tē-it ē choân-hāu khó-chhi, góa ū hoat-tō khó thâu-á kúi-miā. Sui-jân lâu-su m̄ siōng-sìn góa sī khò ka-kī ē sit-lèk, tân-sī sòa--lòh-lâi múi chit-pái ē tōaⁿ-khó sêng-chek mā hō lâu-su chiām-chiām siong-sìn góa bô choh-piah, chin-chiàⁿ lóng-sī góa ka-kī siá--chhut-lâi ê.

Hó-ka-chài múi n̄ng-nî tiòh ē kui
nî-kip thiah-sòaⁿ tiông-sin pian-
pan, góa chóng-sng̃ ōaⁿ sin ē tō-su
kap tông-òh. Tī sió-hák saⁿ-nî kap
sì-nî chit n̄ng-tang, góa ē sēng-
chek it-tit lóng-sī pan-siōng chēng
sì-miâ lâi. Thák ū chheh chiâⁿ-chò
góa jîn-seng choán-piàn ē koan-
kiān. Góa ē tiông-sim tui chhù-lâi
sóa-kàu hák-hâu, mā tiāⁿ-tiāⁿ ùi
hák-sip kòe-tēng tú--tiòh ē lāng
kap òh--tiòh ē tì-sek su-khó góa
hām chhù-lai ē koan-hē. Jīm-hô ē
kái-piàn lóng su-iàu sī-kan. Thàu-
kòe sī-kan, góa ē-tàng chiām-
chiām bēng-pék kap chiap-siū múi
chit-kiâⁿ tãi-chì lóng ū i ē goân-
in. Tū-liáu só hoat-seng ē tãi-chì,
góa ē-tàng kèng-ka jīm-bat ka-kī ē
chēng-sū kap siūⁿ-hoat, mā hák-
sip beh án-choáⁿ khiā tī ma-ma ē

lip-tiūⁿ, liáu-kái tui-hong ē koan-
tiám.

Jîn-seng tui góa lâi kóng sī chit-tiâu
chhú-lí koan-hē ē lō-tēng. Kám-siā
thiⁿ hō góa ū ki-hōe òh tiòh chit-
kóa hong-hoat lâi kái-siān goán ē
siūⁿ-hoat. Chit-tiâu kái-piàn ē lō bô
hó kiâⁿ, m̄-koh chin iàu-kín. Sēng-
keng kóng: “Lín tiòh pá-ak iáu ū
thang kiò-chò “Kin-á-jit” ē sī-ki...”
Góa chin hēng-ūn=ē sī ma-ma iū-
goân kiān-chāi, góa mā bô in-ūi só
siū ē siong tō oán-lí góa ē ma-ma.
Kī-thāi góa ē-tàng ū kàu-giáh ē tì-
hūi hó-hó-á chhú-lí che it-chhè,
hō ka-kī ē jîn-seng tui chhiong-
boán oàn-thàn siaⁿ kái-piàn chò
chhiong-boán kám-siā ē o-ló.

台文博覽會

台語過生活

Khia月第3ê拜6 20:00~22:00

2025

台語開講會
報名分享

Tiòh-siang ê lâi-hiòh

Bûn / Lahjih Tô / 陳坤明

Lō-piⁿ chit-chiah lâi-hiòh tó tī thō-kha haiⁿ-haiⁿ-chhan, goân-lâi tiòh-siang peh bê khí-lâi.

Chhàu-tú-khám, chit-chiah ke-bó chhōa chit-tīn ke-á-kiáⁿ tùi chia kòe.

Lâi-hiòh kóaⁿ-kín hoah-siaⁿ: “Kók-kók ke-bó, pài-thok--leh! Kók-kók ke-bó, pài-thok--leh! Pài-thok lí khi khe-á iúⁿ chit-kóa chúi, góa pak-tó chin iau, mã chiok chhùi-ta, pài-thok iúⁿ-chúi hō góa lim.” Lâi-hiòh bô khùi-lát, sió-khóa thêng-khùn.

“Góa nā-ū lim-chúi tòh ū hoat-tō khi chhōe chiah-mih. Kók-kók ke-bó, lí hō góa pài-thok, kiù góa oah-miā hó--bô? Chū-pi ê kók-kók ke-bó.”

“Góa bô leh gōng--leh, góa nā kōaⁿ-chúi hō lí lim, sò--lòh-khi, góa ê ke-á-kiáⁿ tòh pìⁿ-chiâⁿ lí ê tiám-sim.”

Gū-ì

Chhian-bân m̄-thang siang-sìn pháiⁿ-lâng pian ê hó-thiaⁿ-ōe.

亞細亞國際傳播社

Sin-chheh thui-chiàn

台南市永康國小學生作品

我ê阿姐

5年4班 杜怡庭

我ê阿姐是一ê有掛目鏡kah頭毛眞長ê查某囡仔，伊眞gâu讀冊，tāk擺lóng會參加演講比賽，tāk擺lóng會tiòh名，也會參加英文比賽，有一擺猶得tiòh第二名，眞正足厲害。

伊這世上驚魔神仔，伊也m敢看鬼仔片，假使暗時叫伊去樓跤thèh物件，伊lóng m敢去thèh，眞正足無膽，猶有只要伊無代誌做ê時陣，就會thèh手機仔來sng，伊lóng看韓國明星Twice ê周子瑜，猶有聽in ê新歌。Tāk工lóng會tī厝跳舞kah唱歌，眞吵！跳舞ê時陣lóng tī電視機頭前跳！Lóng kā電視機擋tiâu--leh！

伊m敢食ê水果有時計果kah足酸ê物件，伊也無kah意食siuⁿ甜ê物件，眞歹買tiòh伊愛食ê水果！

趣味ê蘇老師

5年4班 林嘉彤

蘇老師眞趣味，每一節課lóng有故事kah魔術，kā tāk家弄kah哈哈笑，tāk家lóng足kah意蘇老師，蘇老師掛著一ki金金ê目鏡，tiāⁿ-tiāⁿ kā tāk家講：「台語beh死--ah，講台語救台灣。」

我感覺蘇老師是一ê足愛台灣ê老師。老師除了教阮台語，lóng會kā阮講：「愛講台語救台灣。」蘇老師ê用心hō我學tiòh眞chē台語Lô-má-jī kah按怎講台語。我ē-tàng tú-tiòh蘇老師是一件幸運ê代誌。蘇老師雖然有時陣眞歹，m-koh老師lóng是爲阮好。可能有人m知蘇老師ê好，蘇老師tī我心內是一ê上讚ê老師，tāk家愛認真上台語課。

讀《自由的滋味》——彭明敏教授轉折人生

陳俐雯

1964年，三個人一支筆，giáh開
「一個中國，一個台灣」鐵ê事實
1964年，三個人全條心，thuh破
國民黨「代表中國」kap「反攻大陸」ê hau-siâu
拆破蔣介石講家己是代表「自由世界」ê白賊話

空喙哺舌吐民主菝仔票
假包ê「憲政民主」正港是「軍政霸權」
特務組織khè台灣ê骨、suh人民ê血
用無影無跡ê攔頭
跣踏良善人權；凌治m敢出聲ê自由
Hō公平正義tī雄心惡骨ê獨裁jê--死
咱bē當koh據在殖民剝削
無情搬出賣台灣ê戲齣
Tī失去自由ê滅無
咱有權自決作主，選擇家己ê未來

夾tī阿共仔kap國民黨政權對立ê中央
台灣人是時代ê犧牲者
這對我來講
已經無可能koh目睷金金做一个旁觀者
阮會談議論台灣put-bók ê勢面
激心khui-thiah無一項真ê假民主
形成人權、民主、自由ê主張kah目標
這馬，思想ê高潮已經無才調滿足頭殼自由ê數想
現此時，全面改革kah重組一个háp-hô時局ê政府
才是tháu-pàng台灣ê關鍵

1964年9月20，「台灣人民自救宣言」¹ 起鼓
展開台灣運命台灣人自決自救運動

無疑，理想臭賤自由俗價

民主拄才puh-ín就祭tī報馬仔ê am-tham-chhùi

Tī離經hêng-hêng²變動ê時代

爲著賞金甘願僥倖hông kng gû-phīⁿ

Tī bē當有思想ê極權

Kā做jiàu-pê-á當做是hiàm走惡鬼死神ê運動

勝利tī買收ê跤邊un--lòh-khì

1964年9月20，「台灣人民自救宣言」運動

Iáu-bē迎戰輸贏soah先hâu tiòh敗馬

這暝，中秋ê月kng-iāⁿ-iāⁿ，未知ê前途σ-bák-bák

這時，天頂尾ê月ín-lin-lin，團圓ê夢hng-lo-lo

這擺，唯一ê tāⁿ就是「台灣人民自救宣言運動」無成功

1965年2月，阮被指控「以不法手段beh推翻政府」

活跳跳ê自由瞬間hông釘死tī拗蠻

姑不將pàng-sak無贏面ê尊嚴

起草phōng心假意ê悔改聲明

換一个瞞騙全世界眼目ê特赦

Kaⁿ禁無暝透日kā自由moa一領àm-sàm

釋放ê跤鏢手鏢自頭到尾lóng釘tī人權ê跤骨

M̄-chiāⁿ人樣ê日子chhiāⁿ-kek無向無望ê苦澀

Chhìn-sim liáh一把激憤責問上帝

¹ 彭明敏sī台獨教父，1964年tī臺大政治系任教期間，和學生謝聰敏、魏廷朝共同起草有名ê台灣人民自救宣言koh印一萬份，計畫發給軍公教kap各界賢達，做爲知識ê啟蒙。但mā因此宣言被國民黨政府判刑八年，tī 1970年特務ê監視下逃離台灣、飛去瑞典，tī海外流亡二十幾冬

² 橫逆，橫霸。

敢講台灣人bē-sái追求真正ê自由？
 Phàⁿ--去ê運命chham堅心ê冒險
 牛聲馬喉hoah pha-lá-khián
 條件是thèh地獄ê鎖匙交換天堂ê門票
 這陣teh孤注是thoat-cháu-lī唯一ê可能
 Kín點chit-pha拚勢
 Kā絕望改頭換面變做Hippie樂師³
 Tī hit肢斷去ê手骨開一條重生ê路⁴
 生死定數ùi hit本「Phàng見」⁵ê護照
 Liòng出siám-sih光明

1970年1月，我真真正正
 逃出國民黨特務控制ê恐怖惡夢
 飛入瑞典得著政治am-âⁿ koh盤轉去美國
 Hoáh入日思夜夢ê自由世界

人權、民主hām自由ê信仰劇烈改變我ê一生
 命運註定我ài爲台灣人ê權利kap向望出聲
 我知影我無法度走閃ê使命kah毀滅性ê經驗
 Mā是阮這代台灣人共同ê運命kap悲劇
 Taⁿ，公海beh到--ah！
 Hit-ê橫惡政權kah逐款想欲毀滅我ê宣傳
 Chit-kú chham島嶼上尾仔ê雲影微光
 一絲仔一絲消失tī我ê目矚尾
 我，強烈感受tiòh「真正」ê自由滋味

作者註

彭明敏(1923年8月15~2022年4月初8)，台灣高雄人，出世tī台中大甲。

彭明敏是法國巴黎大學博士，國際法權威，國立台灣大學退休教授。是上少年ê台大政治系主任、中華民國駐聯合國代表團顧問。是國民黨殖民體制想beh積極收編ê戰後第一代台灣gâu人。伊人生路無siáⁿ阻礙，siāng時mā是當時上chiūⁿ-kioh ê本土知識份子之一，受tiòh國民黨高層ê注目，只要伊tìm頭beh做新殖民政權ê協力者，前途一片光明。M̄-koh彭明敏甘願無愛chia，起叛反抗，是台灣史上極少開創歷史ê行動者。1964年因為kap謝聰敏、魏廷朝共同發表《台灣人民自救宣言》hō國民黨判刑8冬。1970年tī特務暝日監視下逃離台灣，飛去瑞典，tī海外流亡20幾冬，到1992年才轉來台灣。彭明敏是上有代表性ê台灣獨立運動領袖之一。伊tī 2022年4月chhe 8透早辭世，享壽98歲。

³ 1970年，彭明敏提日本朋友阿部賢一(Abe Kenichi)ê護照，變裝做嬉皮樂師成功bih過國民黨，自松山機場逃出台灣。

⁴ 彭明敏二戰ê時tī日本被炸斷左片手骨，伊逃亡時用三角巾仔包假手，掩人耳目。

⁵ 當時日本籍ê阿部賢一(Abe Kenichi)願意來台灣「pháng-kiàn」家己ê護照，幫贊彭明敏逃出台灣。

對白話字〈Ka-hô bân-sū sêng〉 看中國「盜版始祖」文化

杜仲奇

白話字有一本1931年出版《Ióng-sim jū-giân》(養心諭言)，主要翻譯《伊索寓言》故事，有一篇故事，號做〈Ka-hô bân-sū sêng〉(家和萬事成)，大略紀錄下面故代：講有一ê老爸，厝內幾若ê後生，歸日冤家袂取和，in老爸無tâ-ôa，想一步beh共in教示，就提一把短短竹仔，kah in拗看會斷無，衆兄弟盡氣力也無法--伊，後來in老爸共竹仔tháu開，hō in孤支折看bāi，只擺順利拗折去，in老爸就講：「設使恁兄弟仔若kîn-kōng-kèⁿh就會hō人khà-lâu-sau。」¹

先看本篇語詞，煞尾老爸ê話真toan-tiah，kîn-kōng-kèⁿh就是seesaw，正台語在來話，引申互相爭keh真合理，現代人按華語翻譯台語：khit-khók-pán、khōng-khiàu-pang、thiàu-thiàu-pán、khōng-kha-khiàu、khiau-khiau-pang，一律是華語意涵，在來《台日大辭典》有kîn-kōng-khiàu明tú明(也有kîn-kōng-kún、kîn-kōng-

kiò，kîn-kōng是形容吵鬧熟語)，借華語意思造詞是暫時「牛lân假鹿鞭」。Khà-lâu-sau用tīr只位，也是極lé-táu，lâu-sau相關話詞白話文獻定定用，現時顛倒罕人曉得。

故事方面koh khah趣味，相信逐家攏聽過，中國「盜版」做家已故事，kan-ta將「竹仔」改做『筷子』，兄弟改做三人，實際中國盜版『筷子兄弟』故事，對當時起暫時無看見考證，查《伊索寓言》原文，kah《Ióng-sim jū-giân》khah對同，攏是講「幾ê兄弟」，無指定三ê，竹仔通常英文原文寫sticks，chia常指「柴枝」，實際上這也m̄是中國頭一過偷《伊索寓言》故事，『酸葡萄心理』也是《伊索寓言》故事。

實際上日本『三矢之訓』也是全款故事，只是sticks變成「箭」，但是日本故事有根基，聽講對日本戰國毛利元就(1571年)書信來，甚至『廣島縣三個地方一同申請三矢之訓成爲日本遺產』(<https://nihonshi.>

¹ 編輯室註：Chit句ê意思是兄弟無團結，就會hō人liáh tiòh空縫chhòng-khang ê意思。

blogspot.com/2017/02/blog-post_10.html)，Wikipedia關係毛利元就一條是講：『現今的三矢之訓是虛構的，最明顯是在日本出現三矢之訓故事之前，中國已經有類似版本的教子故事，分別有吐谷渾阿柴教子的版本（南朝宋紀作阿柴，魏書作阿豺）和蒙古成吉思汗版本』，共蒙古國、吐谷渾當作中國人，當

然完全無合軀，這是為著合理「盜版」，無顧實理。

實在是『筷子兄弟』故事lán攏聽過，煞罕得有人「註明出處」，理所當然偷用兼圓話，hām台灣受中國教育也hông「khà-lâu-sau」，有影是「剝赤狗尾溜做鹿仔」！

2025年台語文獎學金

預定**10月初3(拜5)** 於成功大學大頒獎

詳細資訊請看官網

蔣發太 孫玉枝 台語文教育基金會

本會全名

「財團法人高雄市蔣發太孫玉枝台語文教育基金會」，簡稱「發枝台語基金會」。

本會宗旨是推動釘根台語 ê 「台灣學」教育、促進台語文 ê 標準化、普遍化kap國際化以及落實聯合國「世界文化多樣性宣言」、「世界母語日」lāi-té對各語言族群文化保障ê精神。

Hoan-gêng sin-chhéng 歡迎申請

- ◆ 發枝台語薪傳終身貢獻賞
- ◆ 蔣發太先生台語師培菁英賞
- ◆ 孫玉枝女士台語認證傳承賞
- ◆ 巴克禮牧師台語文國際化貢獻賞
- ◆ 鄭兒玉牧師白話字貢獻賞
- ◆ 王育德教授台語文研究賞
- ◆ 鄭良偉教授台語文研究賞
- ◆ 王育德博士講座
- ◆ 林茂生大師講座
- ◆ 林茂生論文發表賞
- ◆ 陳信從老師玉蘭樹賞
- ◆ 陳信從老師頭家語文 (Thèu-kâ-fa) 傳承獎
- ◆ 詹文聲教授國際台語文獎學金
- ◆ 林茂生教授台語教學優良獎
- ◆ 發枝台灣語文出版獎助
- ◆ 陳雷（吳景裕）台語文學研究獎

koan-khoán 捐款

銀行轉帳抑是lū信用卡 |

請先E-mail: hoatki2023@gmail.com, hām阮chih接。

郵政劃撥 | 請註明捐款事項kap捐款者，對本會捐款會當抵稅。

戶名／財團法人高雄市蔣發太孫玉枝台語文教育基金會

帳號／**4236 9509**

記持ê pā-pu-á聲

Khó Chēng-soat

我記持中ê pā-pu聲，m̄是賣冰枝，是賣烏輪。全時ê記持，koh有我國校仔三年開始chiū幫阮爸母鬥做生理ê代誌。

彼當時我chiah十外歲，阮爸母tī國校仔邊開店賣食--ê，每日有真濟做工仔人來阮店--nih食中晝，生理bē稞。Taⁿ讀國校五年ê我，放學了後愛去店--nih鬥相共，放假歇暍時mā愛去顧攤。店--nih只有一台電視機，逐工中晝時老爸會收看黃俊雄布袋戲，對彼時無siáⁿ迢迢物仔ê阮來講，布袋戲就親像chit-má ê『偶像劇』全款。我上欽佩史豔文，伊是彼時逐家心目中ê大英雄；阮上討厭藏鏡人，邪詐koh神秘；hiau-pai出場詩：「別人ê失敗就是我ê快樂--lah！」ê黑白郎君，駕幽靈馬車，是阮koh驚koh愛看ê角色。M̄-koh我上愛看ê是哈買兩齒kap劉三leh答嘴鼓，遮ê對話是布袋戲先仔ê人生智慧。Tiàm tī店--nih，除了等布袋戲，就是等pā-pu-á聲。

Pā-pu! Pā-pu! Pā-pu pā-pu!

Tī阿爸阿母ê店內，遠遠聽tiòh pā-pu仔聲，就知思思念念ê彼个賣烏輪ê叔仔來--矣！爲啥物按呢講？因爲這

个烏輪攤是無照時間來--ê，m̄是逐工有。聽tiòh pā-pu聲了後，隨就看tiòh彼台藍色ê發財仔車幹入來阮這，séh到阮爸仔店門口。阮這陣枹鬼囡仔m̄免等車停好，早就kā銀角仔攢好勢leh排隊--矣。

阿叔liâu-liâu--á ùi車頂落來，kan-taⁿ一隻腳ê伊，總是kā空空ê彼pêng褲腳綁一个結。阿叔總是用跳--ê，因爲知影阿叔仔行路無方便，阮lóng願意taùh-taùh等阿叔kā物件款好。烏輪叔仔微微仔笑，問阮：「Beh食啥？」我講：「一支烘仔，一支湯--ê。」簡單兩句，阿叔就知我ê口味。伊先khng烏輪片tī烘爐烘，koh去彼鍋裝kah tīⁿ-tīⁿ ê湯nih hô一支烏輪、lâm烏豆油膏濫hiam-kiuⁿ-á醬，先tū hō我。尾手伊koh轉去kā tng烘燒ê烏輪片chhit豆油膏、繼續烘hō豆油收焦。Hó! 夭壽香！強欲擋bē牢！喙瀾險險--仔chháp-chháp-tih！是講，兩支烏輪，是佹濟錢？「才10摺銀爾爾！」阿叔koh hō我一塊碗，講：「家己iúⁿ湯，盡量淋，無算錢！」我心頭leh想：「按呢敢會趁錢？」阿爸講烏輪叔仔m̄是kan-nā tī咱庄內leh賣，生理好kah kui高雄拋拋走，m̄才會曝kah烏sô-sô。

阿叔因為腳手無方便，現時靠賣烏輪、烘煙腸度日子。為tiòh儘量四界趁食，阿叔買這台發財仔車，kā內裝改做食gá-suh ê黑輪鍋仔leh煮湯，另外款一个食火炭ê烘爐，專工烘烏輪kap煙腸，車邊用鐵仔焊做一个khng瓦斯桶用ê架仔。就按呢，這台發財仔車bē輪叔仔in某，陪伊peh山走海做生理。

講tiòh「食」，內行--ê lóng知影食烏輪一定愛配湯。勢ê烏輪攤m̄是kan-taⁿ烏輪好食，烏輪湯koh-khah是要領。阿叔ê烏輪湯不只仔厲害，有肉骨ê鮮、柴魚ê香、koh有菜頭ê甜，是阿叔有khng心思去炕，才有清香ê湯頭。叔仔有另外款芹菜珠仔té tī大碗公，thîn湯ê時隨在人khat。就因為按呢，阮tau ê人食牢--矣，一直kàu-taⁿ 咁烏輪湯都愛加真濟芹菜珠。

免費ê湯就遮爾仔厚工，免講烏輪是偌爾仔hō人呵咗kah ē觸舌！煮湯ê烏輪是長條ê，內面有包卵黃卵白，哺落現出魚漿ê香氣，透濫tiòh khiū-khiū ê雞卵幼仔，每一喙烏輪濫tiòh豆油番仔薑醬，上合味！烘ê烏輪是長四角--ê，用攪仔攪--過，烘kah香香脆脆。這馬想--起-來，敢ná koh

會聞tiòh烘烏輪ê豆油香。雖罔現時烘肉攤koh買會tiòh烘烏輪，m̄過是圓圓厚厚--ê，kap阮細漢食--ê無仝，mā無遐爾香--矣。

我捌問過阿爸：「阿叔是m̄是tiòh過小兒麻痺殘廢才會無去一隻腳？」阿爸講：「M̄是--啦！烏輪叔仔是少年bē曉想、愛跋筊，輸錢還bē lī，hō人剝腳拄數--啦！」小小年紀時ê我，聽tiòh「hō人剝腳」實在真驚惶。想bē到喺笑目笑、從來m̄捌kah人計較ê烏輪叔仔，mā bat有一段無簡單ê人生。

後來阮爸母kā生理收--khài，kui家伙仔搬去台北食頭路。雖然台北有真濟好食ê物件，mā有誠濟烏輪店，m̄過我就m̄捌koh食tiòh遮香ê烏輪--矣；koh轉去高雄，也無koh揣tiòh彼台黑輪車。

「基隆港邊ê鐵路下，有一个下港來ê老阿伯，伊細漢甘苦mā真歹過，推車出外leh賣烏輪...」

今仔日聽tiòh這條林強ê「烏輪伯仔」，hō我想tiòh幾十冬前彼ê賣烏輪ê阿叔，ná親像koh聽tiòh熟似ê pā-pu-á聲，心內leh喝：「叔仔你好--無？」

阿郎 (11)

做工á人

Koh án-ne繼續順大路一直行--落去，4 kang後，3 ê人來到1 phian闊bóng-bóng ê平洋，草hoat kah真旺，有1 tîn鹿á tī草埔á teh食草，tú好chah--出--來ê食mih mā食kah差不多，A明講：「咱tiòh phah 1隻鹿á來食，順sòa mā做1 kóa肉干，後1 ê庄頭m̄知koh ài jōa遠chiah ē到，hō我chit ê軍師來想看看siáⁿ-mih妙計--bô，tāk ê sió等--1-ē。」話猶未講soah，A郎木刀已經poéh--出--來，準備beh衝過去phah鹿á。Chit chūn，A鳳soah tī路邊khioh 1粒圓圓ê石頭，雙手ka so-so--leh，tēⁿ-tēⁿ--leh，koh用手sīm--leh sīm--leh chat輕重，到伊感覺滿意，正手kā石頭tēⁿ hō tiâu，bún笑--1-ē，keng 1隻鹿á，siòng hō真真，sòa--落--來倒脚giáh koân過頭，ùi hit隻鹿á ê方向，大步出力 hiòng前緊mé踏--出--去，正手mā tòe脚步踏hiòng前ê勢，ná 1條鞭tùi鹿á sut--出--去，一直sut到盡磅，石頭離手，ná箭離弦，ná暝時流過天邊ê流星，tī空中畫1 chōa真súi ê khiok線，準準khian tiòh鹿á頭，鹿á ê頭殼tòe leh hàiⁿ--1-ē，seng-khu khi 1 pêng，phiăng--1-ē，直直倒tī土脚bē-tín-bē-

tāng，A郎看kah嘴á開開bē曉合，A明mā看kah m̄知影thang想妙計。

其實石頭離手ê時，A鳳已經知影石頭ē án-chóaⁿ飛，che是m̄知已經練習過幾千遍chiah調整到完美ê動作，kah hit年熱--人hit球離手ê感覺lóng sio-siāng。完美ê投球，siāng糟躉人ê球路，目睷tòe bē tiòh ê球速，無tè嫌ê 1球。球khian--出--去，歡喜kah，心內講喝講「穩--ah」，無張無tī，「khng」1聲，球飛kah koh koân koh遠。Hit年ê熱天，對A鳳來講，tòh án-ne結束--ah。

Phahtiòh鹿á了後，3 ê人分工無閒，拈柴起火，剥皮，處理鹿á肉，一直到黃昏，無時停ê khang-khòe chiah結束，3 ê人chiah有閒kang thang圍tī火邊食暗。暗頓是鹿á肉kah腹內khòng菜蔬ê湯，3 ê人ná o-ló好食ná開講，A鳳mā tàuh-tàuh-á kā A郎in講伊phah鹿á ê工夫是án-chóaⁿ ē-hiáu--ê。Tang-sī-á是A鳳--ā in庄--nih，tāk年熱--人神明seⁿ，tòh ài ngiā鬧熱，神明ē繞境保庇四方信徒，消災解厄。人人ài備辦好酒好菜敬拜神明。Mā m̄知是tang時開始，有人建議ài辦野球比賽，講是beh hō節日koh khah鬧

熱，che比賽有限制是15 kàu 17歲ê少年gín-á chiah ē-tàng參加，tòh是爲tiòh beh鼓勵gín-á-lâng訓練體能，尾--á，庄--nih tàk ê真認同，野球比賽變kah chiok時行，家家戶戶lóng真熱情參與，nā厝--nih有夠歲ê gín-á，tòh ē送in去球隊練球。頭起先人無夠，kan-na ē-tàng hun做2隊phah，尾--á，jú來jú chē人來參與，變做8隊，比賽mā變做ài比3 kang，tàk隊to想beh piàⁿ頭名。「教練看我球khian了bē-bái，選我做投手，15歲hit年，thèh tiòh第4名，16 thèh tiòh第3名，到我17 hit年，想beh piàⁿ冠軍，練球練kah無暝無日，結果mā是thèh tiòh第2名niâ...。」A鳳teh講chit段往事ê時，有時嘴笑目笑，有時sàm淡稀微，凡勢che tòh是青春ê滋味。

3 ê人ná食ná配話，hi-hi-hōa-hōa，心情輕鬆，tú tiòh--á tòh ài斟酌hang肉干ê火，溫度ài有夠koh bē-tàng siuⁿ iām。A鳳講：「咱鹿角mā ē-tàng chah--leh，到後1 ê庄頭ē-tàng thèh去賣，凡勢nā chhōe tiòh工夫老到ê司傳，koh ē-tàng請伊khek薰吹，刻1 ki A鳳ê鹿角薰吹來pùn風。」等到tàk ê食飽家私款

好勢，tòh chhun肉干ài koh顧，thèng-hāu肉干處理好，時間已經kài òaⁿ，3 ê人chiah soah鼓去睏。

隔轉kang 3 ê人kāng款一直順大路行--落-去，tòh án-ne iù-koh過3日。第4 kang行到beh晝á，開始鼻tiòh海風鹹鹹ê味，3 ê人知影已經離海邊kài近，斟酌ka看，頭前mā看tiòh都市，應該脚步koh sió chhui--1-ē tòh thang好chhōe tiòh客店歇睏。行--leh行--leh，無jōa久tòh行到位。去kāng探聽了後，知影chit ê都市號做港都，在地ê人主要是出海liáh魚，賣魚，行船載貨做進出口，koh有鹹水貨ê大小賣，市內三脚步一坎店，kài chē間店lóng有kha-siàu tī店門口teh喝聲khor人客，人客nā óa--過，mā隨有kha-siàu過來chih-chiap招呼，實在真鬧熱。

後回繼續

成大台語師資班連sòa三年 教師甄選tiòh冠軍

Bûn Têng

國立成功大學台文系台語師培畢業生（包含學士後學分班）今年度（2025）計共有15名學員通過各縣市教師甄選考tiâu專職中學台語老師，連sòa三年chiâⁿ做全國台語師培大學ê第一名！

成大台文系今年（2025）計共有15名學員通過各縣市教師甄選考tiâu專職台語中學老師，分別是康順添、葉佩瑜、白祐瑄、許曉琪、謝育光、張吟平、蕭喻嘉、林湘滢、吳美臻、陳靜怡、洪子絮、許珮旻、林可鈞、許聖龍、林鈺翔。其中，康順添是桃園市ê榜首，許曉琪是台北市ê榜首，張吟平siâng時上榜高雄市、台南市kap台中市。M̄-nā án-ne, koh有四位學員成功申請校內轉科任教台語。

成大台語師資馬雅各班今年6月結業

成大台文系台語師資班負責人蔣為文教授表示，教育部推動台灣本土語文教育政策，自2020年秋季起鼓勵各大學增設台灣語文師資培育課程。成大台文系mā自2020年秋季獲准開設「中等學校閩南語文師資職前教育培育學系」（簡稱台語師培）kap開設「中等學校語文領域本土語文閩南語文專長學士後教育學分班」（簡稱自費台語師資班）。110學年起接受教育部委託增設「中等學校本土語文-閩南語教師在職進修第二專長學分班」（簡稱公費台語師資班）。目前成大培育台語師資ê量，是全國ê第一名，學員人數mā是全國siōng多。自2023年起開始有學員結業，通過教師檢定kap實習。目前已經有二百gōa名學員順利結業。

蔣爲文表示，ùi-tiòh beh肯定前人對台語文化ê貢獻，成大台語師資班分別以巴克禮、林茂生、王育德、王育霖、甘爲霖、馬雅各、鄭兒玉、詹文聲、張裕宏等做無kāng班別ê名稱。這mā是全國台語師培大學ê先例。

蔣爲文表示，成大台語師資班會當有chiah優秀ê成果主要ê有下底幾點原因：第一，堅強ê專、兼任台語師資團隊。第二，豐富多元ê課程規劃。

第三，結合學校、社會資源kap永續發展ê理念。師資班kap蔣發太孫玉枝台語文教育基金會合作提供優秀學生台語文獎學金，以鼓勵學生投入台語師培研習。M̄-nā án-ne，基金會koh提供「林茂生台語教學優良獎」，鼓勵成大老師開設台語課程hō學生thang選讀。第四，學員有強烈ê台語使命感。

第6屆台越國際研討會kap
第9屆台灣羅馬字國際研討會

二戰終戰

80周年 2025 拜6 禮拜
10/25~26
國立成功大學
台灣文學系館

詳細資訊

Tâi-oân Gi-bûn Chhek-giām Tòng-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

社團法人台越文化協會
Hiệp Hội Văn Hóa Việt Đai
Association for Taiwanese and Vietnamese Cultural Exchange

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU VIỆT NAM
國立成功大學 越南研究中心
NCKU Center for Vietnamese Studies

國立成功大學台灣文學系
DEPT OF TAIWANESE LITERATURE, NCKU

Tâi-gí Ki-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe · Thòi-vân
台灣羅馬字協會
Taiwanese Romanization Association

主辦

Tâi-oân 2025 拜6 11/1
文學節活動預告
陳雷

@ 10:00 成大台文講堂
陳雷追思會

@ 13:30 台南台越文學館
永遠ê陳雷 —
陳雷文學展開幕典禮

Tâi-gí Ki-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

請密切注意基金會網站ê消息

優選 作品欣賞

2025 Tâi-oân Si-jîn-cheh Tē 3 Kài Tâi-gí-si teng-bûn pí-sài 313 Kì-liām-jit

作者／吳孟芯

Pòanⁿ-lâu-á khek tiòh lí ê khi-bī, chit-chūn hong
chhoe--lâi hōe góa kám-kak hi-bī.

Kiâⁿ kòe lâu-á ê thiâu-á píⁿ, gán-chiân chhut-
hiân bak-hoeh ê lí.

Chhèng-siaⁿ thàng-kòe Tâi-oân-lâng ê sim-koaⁿ,
ơ-pờ khàm tiâu cheng-gī ê miâ, góa m̄-káⁿ háu
chhut siaⁿ, in-ūi lán koh ài khiā khí-lâi kè-siòk piàⁿ.

Thun--lòh-khi ê jī-tiâu-á sī lí ká goán jia ê hō-
sòaⁿ, hōe goán bián tī tōa-hong tōa-éng tiòng iō-
choah.

Pak tiâu--leh ê hit siang chhiú chhin-chhiōⁿ iⁿ-
òⁿ kâng-khóaⁿ, bô hoat-tōe hoah chhut-siaⁿ.

Chit-siaⁿ Tâi-oân-jîn Banzai chìn-hām Tâi-oân
chit tè thó-tē, tián-hiân Tâi-oân-lâng ê jūn-miâ.
Heng-khám hit khang chhim koh âng ê khang-
chhui, tit-tit bûn hoeh, chhin-chhiōⁿ lán lêng
ê bák-sái kâng-khóaⁿ, sian chí to chí bōe tiâu.

Cheng-gī ê bák m̄-goān kheh, lí kơ-sin chit-lâng
taⁿ-khí che it-chhè. Tó tī thō-kha ê lí ē kōaⁿ--
bē? Lí ê hoeh, lí ê bák-sái chit-tiám chit-tih bô-
kóng bô-tàⁿ keng jip-khi thō-kha té, hong leh
chhoe, sîn-hûn tòe leh poe. Goán m̄-kam pàng
lí kơ-toaⁿ tōe kui-mê.

Bàk-sái hām hoeh tī hit châng tōa-chhiū-kha
thòaⁿ--khui, sī têng-kin chêng-gī hām íong-
khì ê kin-ki. Chhiū-oe puh ê íⁿ-á í-keng khai-sí
hun-ki khui-hoe.

It-seng cháu-chhōe ka-tī ê miâ, siōⁿ beh hām
chit-phiàn thó-tê kâng sèⁿ-miâ, bô-ta-ôa, miâ-
ūn chhòng-tī sin-put-iū-kí.

Chit-chūn hoe í-keng khui, lí kám ū khòaⁿ kìⁿ?
Sui-bóng hoe-phang iáu-bē hòng-sàng kah sì-
kè khì, put-jī-kò goán éng-oán chhim-chhim
kám-siā--lí.

Chit-chūn koh leh phah-piàⁿ ê Tâi-oân-lâng
ah, mài iàn-khì mài sít-chì, chóng ū chit kang
thiⁿ ē chheng, goéh ē bêng, tán-thāi hong lâi
hoe-phang tō ē sì-kè sàng.

313 Tâi-lâm-chhi Chêng-gī kap Íong-khì Kì-liām-jit
kì-liām Thng Tek-chiong lùt-su.

Ngô Bēng-sim

吳孟芯

Tiòh賞感言 優選

我是正港台灣人，這馬是專一ê學生，
tùi細漢就參加台語演講比賽ê我來講，手寫
台灣話是我愈來愈koàn-si ê一層代誌，第三
屆閣提著優選，有影足感謝評審ê肯定，予
我誠大ê鼓勵！未來，我會閣kè-siòk kâ台語
ê súi分享予我sin-khu邊ê人。Mā òng-bāng
佇我生長ê這片thó-tê會使有閣較濟人和我
kâng-khoán chhui講台語，手寫台文。

優選 作品欣賞

2025 Tâi-oân Si-jîn-cheh Tē 3 Kài Tâi-gí-si teng-bûn pí-sài 舞 台

作者／李宜軒

電火閃爍，敕氣、吐氣
是--lah，kap光線嘛是演練過--ê
Ng望ê是，一切攏照練習ê按呢順序
無仝--ê是，有抹粉點胭脂

音樂奏--lòh-khì，敕氣、吐氣
Tiòh--lah，頂面ê人ká-ná是傀儡尪仔
Ng望--ê是，一切攏照練習按呢無têng-tâⁿ
無仝--ê是，藏佇心肝íⁿ-a ê感情

跼步踏佇定位線，敕氣、吐氣
刁工--ê，箍仔內限制每chit-ê走位
Ng望是，一切攏照練習按呢無精差
無仝--ê是，無sè-jī ê出箏

幕後製造ê雲霧愈來愈厚
慘--ah，soah發覺無法度掌握台仔頂所有ê一切
好佳哉，相仝--ê是彼陣風，伊恬恬跼sì-chiu-ûi
佇遐等待、覷鬚

揣著時機，台頂台跼攏掃過一輪
彼陣風拍亂台頂台跼chiòng-lâng ê定位kap界線
台á跼ê人，袂記得，戲齣家己嘛是咧poaⁿ，只不
過是人生ê大戲

謝幕，後台ê人猶原心驚膽嚇
台á跼ê人，伊ê人生無定著嘛是

敕氣、吐氣，一切chiâu ē落幕

Tiòh賞感言 優選

我這首詩ê靈感，是對一擺舞蹈表演來--ê。當時，我沉醉佇舞台ê燈光佻動作中，突然感受著舞台、舞者佻觀眾之間ê深刻連結，彼份生命ê活力成做我創作ê起點。

我來自一個三語家庭，阿爸是高中台語老師，阿母是客人，厝內日常透濫華語、台語佻客語。這樣ê背景予我對語言充滿好奇佻熱情，嘛予我開始走揣語言背後ê文化佻情感。

我向望會使繼續用母語創作、表達、紀錄家己，嘛鼓勵逐家用家己ê語言，講每一个特別ê生命故事。

優選 2025 Tâi-oân Sî-jîn-cheh 作品欣賞 Tē 3 Kài Tâi-gí-si teng-bûn pí-sài 天 光

作者／黃苡晴

日頭寬寬peh上山
目chit矚
為大地疊chit領金色ê薄衫

殭色ê露水
透濫
金色ê絲線
烏暗 寬寬
bô影
bô跡

khóng色ê天
niáu-chhú色ê明
kim-âng色ê光
chúi色ê清

五彩ê色水
chit筆chit筆
畫chhut
滿滿ê希望
飽和ê色緻
chit劃chit劃
畫chhut
濟濟ê動力
嬌氣ê未來
展開
一工ê
精采絕倫

Ng í-chêng
黃苡晴

Tiòh賞感言 優選

我是黃苡晴，是一個台語語言和文學的國中生。

自細漢我就真台語意用台語表達我對生活的熱情和觀察。佇這個特別ê聲韻節奏內底，我感受著文化底蒂ê深厚，伊串連我和文化ê感情。

因為感受著語言背後ê美麗，我開始用母語創作，一改一改佇台語詩文內底得著肯定。

這改我ê作品描寫--ê是天拍陪光ê時伊ê美好。早時ê日頭用伊濟濟ê活力予萬物向前行ê動力，一字一字寫性命力ê積極，一句一句寫毋驚挑戰ê堅持，一幕一幕畫面ê設計予閣較濟人看著台語ê嬌氣和趣味。

我台語意語言，我嘛台語意接觸新奇ê事物。向望家己佇台語ê天地愈來愈進步，用文字寫人生ê風景，用詩句寫生活ê感動。

Chò-hóe lâi thak-chheh òh Tâi-bûn!

做伙來讀冊學台文！

台語貓e店

pinkoi Tâi-gí Niau 台語貓

發展台灣語文 生活化 正常化

歡迎捐款贊助支持 gún

寄付

定期
定額

社團法人
高雄市打狗台語文促進協會

募款字號：衛部救字第1141361278號

統一編號：93287015

第16期

文稿贊助

Âng Ek-sim	Bûn Têng
Kang Khun-hong	Lahjih
Lí Oán-chheng	Lîm Hông-chhai
O-bah	Tân Lõ
Tân Siù-lîm	陳迦棋

文稿校對贊助

Î Giók-ngô	Tiu ⁿ , Hók Chû
------------	----------------------------

2025年7~8月

捐款名錄

尤千萍 1,000	朱仙衣 300
吳雅雯 1,000	呂宜玫 1,000
林永清 1,000	林憶秋 4,000
洪惠敏 500	陳金花 1,000
蔡玉嬰 1,000	蔡逸民 500
蔣日盈 1,000	善心人事 200

郵政劃撥捐款

帳號／戶名

31645936

社團法人台灣羅馬字協會

Nā beh收tiòh紙本台灣字
雜誌，歡迎自由樂捐。

捐款請註明「捐台灣字雜誌」

1套4本 Lahjih 台語寓言畫本

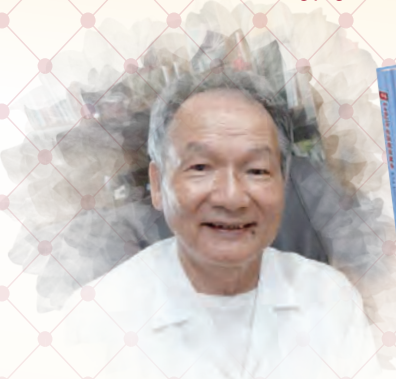
New Book Launch

A-tsu

亞細亞國際傳播社
Asian A-tsiu International

2025 新冊發表會

★作者 蕭平治先生，將出席台南場、線頂場、高雄場

★畫者 陳坤明先生將出席台南場

9月20

拜6

13:30~15:30 PM

成功大學台文系88154教室

22:00~24:00 PM

線頂 Google Meet

10月初4

拜6

10:00~12:00 AM

高雄文學館2F大廳

活動報名

聯絡方式

Email: titeng@taigi.org

Tel: 06-2089803

共同主辦

Tâi-gí Ki-kim-hôe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hôe · Thol-van
台灣羅馬字協會
Taiwanese Romanization Association

台文筆會
Tâi-bûn Pîi-hôe
Taiwanese Pen

Tâi-oân Gí-bûn Chhek-giâm Tiong-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

打狗台語文促進協會
Tâ-káu Tâi-gí-bûn
Chhiok-chin Hiap-hôe

台文博覽會
TÂI-BUN EXPO

高雄市立圖書館
高雄文學館
KAOHSIUNG LITERATURE LIBRARY

301 教師節
Tē 3 kài
Tiān-chú Hō-khah
Siat-kè Pí-sài

台灣教師節
Tâi-oân Kàu-su-chiat

電子賀卡
tiòh 賞作品
2025
設計比賽

優選 杜依菲 Kin-su lí

優選 王維震 數念伊祝福

主辦單位／

Tâi-oân Gí-bún Chhek-giām Tiong-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe
Taiwanese Romanization Association
台灣羅馬字協會

台文筆會
Tâi-bûn Pîi-hōe
Taiwanese Pen

Tâi-gí Kì-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

優選 曾睿駿 Kàu-su-cheh

Tâioân-jī
台灣字·圖

<https://pen.de-han.org/taioanji>

Open access 網路電子版 &
文章投稿請掃 QR code

Na 有任何問題歡迎來 phoe:
taioanjitauko@gmail.com
Tel: 06-2096384

本雜誌獲 國立臺灣文學館 National Museum of Taiwan Literature 「優良文學雜誌」補助

發行單位
Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe
Taiwanese Romanization Association
台灣羅馬字協會
<https://tlh.org.tw>

台文筆會
Tâi-bûn Pîi-hōe
Taiwanese Pen

<https://pen.de-han.org>

獎助單位
Tâi-gí Kì-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

<https://www.hoat-ki.org>

